REŠEVANJE NA VODI

MINIMALNA PRIPOROČLJIVA OPREMA ZA GASILCE

Obilno deževje lahko povzroči poplave na širšem območju Slovenije.

Ugotovitve izpred prejšnjih let so pokazale, da so nekatera območja preslabo pripravljena na naravne nesreče velikega obsega.

Gasilske enote z aktivnostmi na terenu običajno pričenjajo nemudoma po izdanih opozorilih. Najprej se z opozorili in nasveti pomaga civilnemu prebivalstvu ter organizira dežurne službe po enotah, ki so zadolžene za opazovanje in nadzor situacije na domačem terenu. Po terenu se pričnejo izvajati intervencije.
Velikokrat se veliko težav pojavlja s podtalnico, ki vdira v prostore objektov, kasneje pa glavno grožnjo predstavljajo struge rek, potokov in hudournikov, ki lahko začnejo poplavljati na večjih območjih širom Slovenije.
Gasilci med interveniranjem običajno črpajo vodo iz zalitih prostorov, odstranjujejo naplavljene ovire, polnijo protipoplavne vreče in gradijo protipoplavne nasipe. Ogromno aktivnosti gasilcev zahtevajo tudi številni zemeljski plazovi, ki v veliko primerih ogrožajo civilno prebivalstvo in njihovo premoženje. Gasilci v takih primerih skrbijo za prečrpavanje v plazovih zajete vode, ki bi lahko posledično povzročila nadaljnji zdrs brežin ter odstranjujejo nanose. Skrbijo tudi za prekrivanje plazov z folijami.
Gasilci v številnih primerih skrbijo tudi za pravočasno evakuacijo ogroženega prebivalstva iz ogroženih območij. Evakuacija se izvaja tako z reševalnimi čolni kot z drugimi prevoznimi sredstvi.
Ker je ob obsežnejših poplavah običajno zalitih ogromno industrijskih objektov in kurilnic stanovanjskih hiš je voda v veliko primerih kontaminirana z raznimi kemikalijami in kurilnim oljem. Gasilske enote v skladu z navodili skrbijo za sanacijo in odstranjevanje omenjenih nevarnih snovi.

Ob poplavah širšega območja Slovenije se potrebuje pomoč gasilskih enot tudi iz drugih gasilskih regij, ki so manj ali sploh niso prizadete.
Na prizadetih območjih je v obliki pomoči vključenih veliko število gasilcev z številnimi gasilskimi vozili.
Veliko poplavljenih objektov zahteva angažiranje velikega števila gasilskih agregatov in črpalk s katerimi se črpa vodo iz zalitih prostorov.

Poplave lahko območja prizadenejo v obliki poplavnih valov, ki so običajno najbolj uničujoči lahko pa pride tudi do poplavljanja številnih kraških rek – te pa poplavljajo z zamikom, poplavna voda pa se lahko bistveno dlje zadrži od pričakovanj in ocen.

Ker je ob obsežnejših poplavah ogromno objektov lahko dlje časa pod vodo in veliko prebivalcev tako rekoč odrezanih od sveta se kaže velika potreba po reševalnih čolnih z ustrezno osebno zaščitno opremo gasilcev.

Gasilci ob tovrstnih dogodkih delujemo v skladu z zakonodajo v sistemu zaščite in reševanja. Vodenje gasilskih enot poteka preko gasilskih poveljnikov v skladu z usmeritvami pristojnih štabov CZ.

Lokalne skupnosti so dolžne skrbeti za realizacijo določil Zakona o varstvu pred utopitvami, zato je na to točko potrebno posebej opozoriti.

Posebna delovna skupina sestavljena iz članov komisije za reševanje na vodi in iz vode ter članov delovne skupine za vodenje velikih intervencij pri Gasilski zvezi Slovenije je oblikovala delovno gradivo s priporočljivo minimalno opremo gasilcev za reševanje na vodi. Gradivo služi kot pomoč gasilskim organizacijam pri sodelovanju z občinami v primeru, da se bodo občine odločale za organizacijo enot za reševanje na vodi in iz vode pri gasilski organizaciji.
Lokalne skupnosti so dolžne pri podpisovanju pogodb z gasilci o opravljanju javne gasilske službe upoštevati tudi potrebna sredstva za nabavo ustrezne opreme in usposabljanje gasilskih kadrov za reševanje ob naravnih nesrečah, ki zaradi naravnih sprememb predstavljajo vedno večje breme, ki se ga iz sredstev požarnega varstva ne da pokrivati.

1. Osnovni pogoji za reševanje na vodi

- Pokrivanje terena, pogodba s strani Uprave RS za zaščito in reševanje – enote širšega pomena
- Pokrivanje terena, pogodba **s strani lokalne skupnosti**

2. Zakonska podlaga za enote za reševanje na vodi in iz vode je:

- Pravilnik o reševalcih na vodi
- Zakon o utopitvah
- Aktualni predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Ocena ogroženosti terena

2.1. Upoštevati je potrebno tudi:

- Občinski načrt zaščite in reševanja ob utopitvah
- Občinski načrt zaščite in reševanja ob porušitvi vodnih pregrad
- Občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavah
- Načrte za hidroenergetske objekte (500 m pred in pod jezom – prepovedi)

3. Nesreče na vodi delimo:

- Reševanje utapljajočih
- Iskanje utopljenih
- Reševanje ljudi ob prometnih nesrečah na vodi (mostovi)
- Iskanje ljudi po prometnih nesrečah na vodi (mostovi)
- Zaščita pred poplavami (gradnja vodnih pregrad-vreče)
- Evakuacija ogroženih
- Reševanje ob poplavah
- Izčrpavanje vode iz nižjih predelov objektov
- Pomoč pri sanaciji po poplavah (pranje bivalnih prostorov)

A). KATEGORIZACIJA IN KADRI GASILSKIH ENOT ZA REŠEVANJE NA VODI

Kategorija ogroženosti	Ogroženost	Kadrovska zasedenost
	NESREČE NA VODI	
1. KATEGORIJA **Mala ogroženost**	Enote ob hudourniških vodotokih	Voznik 4 reševalci
2. KATEGORIJA **Srednja ogroženost**	Enote ob manjših vodotokih, ribnikih, mlake	Voznik 4 reševalci
3. KATEGORIJA **Velika ogroženost**	Enote ob velikih vodotokih reke, jezera, ob prometnicah, mostovih	Voznik 8 reševalcev 2 voditelja čolnov z izpitom
	POPLAVE	
1. KATEGORIJA **Mala ogroženost**	Enote ob rekah, možnost poplav	Voznik 4 reševalci Voditelj čolna z izpitom
2. KATEGORIJA **Srednja ogroženost**	Občasne poplave rek in drugih vodotokov	Voznik 8 reševalcev 2 voditelje čolna z izpitom

B). OSEBNA OPREMA PO KATEGORIJAH GASILSKIH ENOT ZA REŠEVANJE NA VODI

Kategorija ogroženosti	Osebna oprema reševalcev	Skupna oprema reševalnih enot
1. KATEGORIJA **Mala ogroženost**	Glej osebna oprema B.1	Reševalni obroč z atestom - na vrvi, ABC oprema (maska, dihalka, plavuti) Reševalna vrvica s torbico, Tri reševalne gasilce vrvi 30m premera 12 mm, (odvisno od velikosti vodne površine) Kovček ali nahrbtnik PMP 4 kosi suhih potapljaških oblek ali suhe obleke za reševanje na vodi ,

		Nosila zajemalna, Reševalna deska,
2. KATEGORIJA **Srednja ogroženost**	Glej osebna oprema B.1	3 reševalni obroči z atestom - na vrvi, ABC oprema (maska, dihalka, plavuti) 3 reševalne vrvi s torbico - plavajoče, 5 reševalnih gasilskih vrvi 30 m (odvisno od velikosti vodne površine) 4 kosi suhih potapljaških oblek ali suhe obleke za reševanje na vodi, Nosila zajemalna, Kovček ali nahrbtnik PMP, Reševalna deska
3. KATEGORIJE **Velika ogroženost**	Glej osebna oprema B.1	3 reševalni obroči z atestom - na vrvi, ABC oprema (maska, dihalka, plavuti) 3 reševalne vrvi s torbico - plavajoče, 5 reševalnih gasilskih vrvi 30 m (odvisno od velikosti vodne površine) 4 kosi suhih potapljaških oblek ali suhe obleke za reševanje na vodi , Nosila zajemalna, Kovček ali nahrbtnik PMP, Reševalna deska

B.1.). OSEBNA OPREMA GASILCA REŠEVALCA NA VODI

Št.	Naziv opreme	Količina
1.	Gasilska delovna obleka, kapa	9
2.	Delovni kombinezon - tipiziran za gašenje požarov v naravnem okolju	9
3.	Kapa ali gasilska podkapa	9
4.	Nizki čevlji	9
5.	Jadralni škornji ali potapljaški škornji, s podplatom za zaščito pred vbodi	2

6.	Zaščitne (tehnično reševanje)rokavice in medicinske rokavice	9
7.	Nepremočljiva vetrovka in hlače brez patenta na rokavih in hlačnicah (rumena z napisom GASILCI)	9
8.	Obleka iz neoprena ali obleka za reševanje iz vode	2
9.	Rešilni jopič norma CE100, priporočamo EN395 ali EN396 z napisom GASILCI	5
10.	Čelada / rafting ali čelada/gozdni požari ali čelada/ tehnično reševanje	6

C.). OSEBNA OPREMA PO KATEGORIJI GASILSKIH ENOT ZA REŠEVANJE OB POPLAVAH

POPLAVE	OSEBNA OPREMA REŠEVALCEV	SKUPNA OPREMA REŠEVALNIH ENOT
1. KATEGORIJE **Mala ogroženost**	Glej osebna oprema B.1 4 pari ribiških škornjev (do pasu), 2 prenosni radijski postaji ZARE	2 reševalna obroča z atestom na vrvi, ABC oprema (maska, dihalka, plavuti) Reševalna vrvica s torbico, Reševalne gasilske vrvi 30m, premera 12 mm - odvisno od velikosti vodne površine, 2 kosa suhih potapljaških oblek ali suhe obleke za reševanje na vodi ***3 POTOPNE ČRPALKE 300 L/MIN** ***2 POTOPNE ČRPALKE 800 L/MIN** ***MULJNA ČRPALKA VSAJ WT30 1300 L/MIN** ***NOSILA ZAJEMALNA,** ***VREČE ZA PESEK,** ***VALOSTOP ZA POLNJENJE VREČ,** ***DEPONIJA PESKA, LOPATE** **(*ZAGOTOVI LOKALNA SKUPNOST*)**
2. KATEGORIJE **Srednja ogroženost**	Glej osebna oprema B.1 8 parov ribiški škornji 4 prenosne radijske postaje ZARE	2 reševalna obroča z atestom - na vrvi, ABC oprema (maska, dihalka, plavuti) Reševalna vrvica s torbico, Reševalne gasilske vrvi 30m, premera 12 mm - odvisno od velikosti vodne površine, 2 kosa suhih potapljaških oblek ali suhe obleke za

		reševanje na vodi ***3 POTOPNE ČRPALKE 300 L/MIN** ***2 POTOPNE ČRPALKE 800 L/MIN** ***MULJNA ČRPALKA VSAJ WT30 1300 L/MIN** ***NOSILA ZAJEMALNA,** ***VREČE ZA PESEK,** ***VALOSTOP ZA POLNJENJE VREČ,** ***DEPONIJA PESKA, LOPATE** **(*ZAGOTOVI LOKALNA SKUPNOST*)**

D.). SKUPNA OPREMA REŠEVALCEV NA VODI

Zap.št.	NAZIV OPREME Po predpisih	Količina
1.	Sidro ali drugo sredstvo za sidranje z najmanj 15 metrov dolgo vrvjo ali verigo za sidranje in dve vrvi za privez skupne dolžine najmanj 30 metrov ustrezne jakosti	1
2.	Dve ustrezni vesli ali drug ustrezni pogon	2
3.	Vedro s korcem	1
4.	Luč 360 stopinjska po predpisih o izogibanju	
	DODATNO GASILCI	
1.	Reševalni obroč na vrvi - atestiran	1
2.	Reševalna gasilska vrv 30m premera 12 mm	3
3.	Čolnarski kavelj in kavelj za iskanje	1+1
4.	radijske postaje ZARE	2
5.	Ključ za svečke, svečke, zatič za eliso, ključ za matico elise, kladivo	1
6.	Rezervno gorivo	

SKUPNA OPREMA REŠEVALCEV NA VODI – POPLAVE

1.	Ročne radijske postaje	4
2.	Škornji do pasu	5
3.	Reševalni obroč atestiran – na vrvi	2
4.	Reševalna vrvica s torbico - plavajoča	2
5.	Varovalni pas	1
6.	Reševalna gasilska vrv 30m premera 12 mm s karabinom	5
7.	Suha potapljaška obleka	2
8.	Čolnarski kavelj in kavelj za iskanje	1+1

9.	***Potopna črpalka 300 l/min**	**3**
10.	***Potopna črpalka 800 l/min**	**2**
11.	***Muljna črpalka 1300 l/min in 800 l/min**	**2**
12.	***Nosila zajemalna**	**1**
13.	***Lopata**	**9**
14.	***Vreče za pesek**	**1000**
15.	***Valostop za polnjenje vreč**	**2**
15.	***Deponija peska**	**5 m^3**

*……zagotovi lokalna skupnost

E.). SHRANJEVANJE STVARI ZA REŠEVALCE

Torbica za dokumente
Zelo velik volumen torbice za veliko dokumentov
Dodatno ima notranji predal
Se ne potopi, plava na površini
Material je 100% Naylon-uv-obstojen
Ni 100% vodotesno

Vodoodporne torbice

Vodotesni sod za na čoln
Za shranjevanje vsega kar rabimo na čolnu
(oprema, jopič, obleke, majice, obutev)

4. ČOLNI IN VOZILA GASILSKIH ENOT ZA REŠEVANJE NA VODI

Kategorija ogroženosti	Vozila	Čolni
	NESREČE NA VODI	
1. KATEGORIJA **Mala ogroženost**	Vozilo GVM	
2. KATEGORIJA **Srednja ogroženost**	Vozilo GVM	Prikolica za čoln in opremo, Čoln 3,6 do 4,2 metra, Čoln ali dno čolna iz gume, alu ali umetne mase
3. KATEGORIJE	Vozilo GVM	Prikolica za čoln in opremo, Čoln 3,6 do 4,2 metra, za 6 ali 8 oseb, Čoln ali dno čolna iz gume, alu ali umetne mase, Večji čoln za množične nesreče na prometnicah
	POPLAVE	
1. KATEGORIJA **Mala ogroženost**	Vozilo GVM	Prikolica za čoln in opremo, Večji čoln z nizkim ugrezom, leseni, alu, ali umetna masa brez ali z motorjem (kratka pogonska os)
2. KATEGORIJA **Srednja ogroženost**	Vozilo GVM	Prikolica za čoln in opremo, Večji čoln z nizkim ugrezom, leseni, alu, ali umetna masa brez ali z motorjem (kratka pogonska os)

4.1. Tipi čolnov ki so ustrezni za gasilsko reševalno delo:

- Gumijasti čoln manjši z ustreznim motorjem za hitre intervencije,
- Večji kovinski ali plastični z ustreznim motorjem za večje nesreče in katastrofe,
- Leseni, PVC ali ALU čoln z nizkim ugrezom za poplave.

5. KAKŠEN NAJ BO GASILSKI ČOLN ?

5.1. <u>Hitri gasilski reševalni</u>

Napihljivi, gumijasta kobilica, v rdeče-črni barvni kombinaciji,
Na krmi na obeh straneh registrska številka (v skladu z veljavnimi predpisi).
V sredini na obeh straneh napis GASILCI

MINIMALNE PRIPOROČLJIVE TEHNIČNE LASTNOSTI:

- Dolžina do 420 cm, moč motorja do 30 KM,
- 4 vertikalne letve iz aluminija- dno
- Napihljivo dno z izrazito globoko kobilico V izreza,
- Dno dodatno ojačano s črnim ojačanim trakom,
- Dodatna zaščita tub na dnu čolna,
- Inteligentni ventili,
- Na zunanjem delu tud so rdečo črni trakovi za bočno zaščito tub,
- Vrv za oprijem na zgornjem delu tub,
- Zaščita pred pljuskanjem vode v krmi in premcu čolna,
- Trikotna zaščita pred pljuskanjem vode pri motorju čolna,
- 4 močni nosilni ročaji in oprijemalne vrvi po vsej strani,
- V konici čolna močan obroč za vezanje čolna,
- Stranski obroč za vezanje čolna,
- Konec koničastih tub dodatno ojačan s PVC čepi,
- Dodatni pasovi za klop,
- Podloga rezervoarja s pasom,
- Masivni vesli,
- Vrv za vezanje,
- Čep za izpust vode iz čolna,
- Plošča za pritrditev motorja iz aluminija,
- Tlačilka,
- Set za krpanje gumenjaka,
- Tehnična knjižica s certifikatom.

Motor mora biti zavarovan na čoln z pletenico ali vrvjo. Motor mora imeti stikalo na vrvici za hitro ugašanje motorja (vodnik čolna ima na roki)

5.2. Gasilsko reševalni čolni za velike intervencije
Glej Tipizacija gasilskih vozil – gasilski reševalni čoln GRČ-2

Čoln (debelejša pločevina 2,5/ 3 mm + dodatna rebra)
Najpomembnejši kriterij pri naših čolnih je varnost. (Večje zračne komore, močnejša rebra, zaščiteno dno, ter ojačano zrcalo)
Čolni so običajno certificirani za uporabo izvenkrmnih motorjev do 25 KM. Možne so pa tudi izvedbe za močnejše motorje z ojačanim zrcalom čolna.
Vsi čolni imajo tudi ustrezne CE certifikate.
2 x lesena klop iz borovega lesa. Lesene podnice fiksirane na pod.
2 x zračna komora, na premcu in krmi (zagotavlja nepotopljivost čolna)
Na premcu 1 x na krmi 2 x privezne bitve/rinke

5.3. OPREMA V REŠEVALNEM ČOLNU

Oprema potrebna za registracijo mora biti v skladu s Pravilnikom o čolnih in plavajočih napravah (ur. List RS 25/2008, 44. člen (oprema čolna, točka Č) čoln celinske plovbe ne glede na dolžino trupa.

Č – čoln celinske plovbe ne glede na dolžino trupa;

- sidro ali drugo sredstvo za sidranje z najmanj 15 metrov dolgo vrvjo ali verigo zasidranje in dvoje vrvi za privez skupne dolžine najmanj 30 metrov ustrezne jakosti,
- dve ustrezni vesli ali drug ustrezni pogon,
- vedro s korcem
- luči in dnevne oznake po predpisih o izogibanju trčenja

Dodatna oprema – za gasilce:

- reševalni obroč atestiran na vrvi,
- dve reševalni gasilski vrvi dolžine 30 metrov debeline 12 mm
- reševalni kavelj z zaobljenimi konicami
- ključ za svečke, svečke, zatič za eliso, izvijač, kladivo, ključ za matico elise, rezervno gorivo,
- prenosno radijsko postajo ZARE
- ustrezno število rešilnih jopičev, posadka treh gasilcev in gasilec na obrežju

5.4. Gasilsko reševalni čoln za poplave - poplave na območju s stoječo vodo

Dolžina do 6 metrov,
Širina 1,5 metra,
Naravni smrekov les, vesla, potisni drog

Za ta tip čolna ni potrebna registracija in zgoraj navedena oprema v skladu s Pravilnikom o čolnih in plavajočih napravah.

6. PREGLED ČOLNOV GLEDE NA TIPE

VRSTA ČOLNA ZA REŠEVANJE	KARAKTERISTIKE	DIMENZIJE
UNIVERZALNI ČOLNI ZA HITRO REŠEVANJE Za vse terene tudi nedostopne, plitko dno, sipine, tujki v vodi in večje globine	Lahek, okreten, primeren za prenašanje, možnost veslanja, loči se motor od čolna, najboljša kombinacija rafting dno z desko za motor. Prostor za rešene!	6 oseb, 360 do 4650 cm Gumijasto dno, tla v čolnu al ali les. Motor izven krmni do 30 KM
VEČJI ČOLNI ZA VEČJE REŠEVANJE IN PREVOZE Velike vodne površine Velike konstantne površine Urejeni dostopi	Možnost splavitve iz prikolice. Splavitev s pomočjo dvigala, možnost veslanja ali potiskanja. Loči se motor od čolna. Prostor za rešene	6 oseb 380 do 500 cm PVC dno, tla v čolnu PVC, ALU ali les, Motor izven krmni, do 40 KM
LESENI, PLASTIČNI AKI KOVINSKI ČOLNI NA MOTOR, VESLA ALI POTISK Z DROGOM Poplave Velike razlite površine Nizke globine Nepredvidljiv teren, tujki v vodi	Možnost splavitve iz vode Splavitve s pomočjo dvigal, Možnost veslanja ali potiskanja	6 do 10 oseb, 420 do 600 cm, ALU, PVC konstrukcija ali les

7. OPOMBA:

GRADIVO JE OBLIKOVANO V OBLIKI PRIPOROČILA. GASILSKE ORGANIZACIJE PO TERENU PRIPOROČILA UPORABIJO V NAJVEČJI MOŽNI MERI S TEM, DA JIH TUDI PRILAGAJAJO LASTNIM POTREBAM OZIROMA POTREBAM TERENA, KI GA POKRIVAJO.

PRIPROČILA SE V SKLADU S POTREBAMI LAHKO SPREMINJA OZIROMA DOPOLNJUJE.